

Strategi för Smart specialisering i Sörmland

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Inledning.....	4
Bakgrund.....	4
Mål, förväntade resultat och nytta.....	6
Metod och genomförda aktiviteter.....	7
Modellen för Smart specialisering Sörmland.....	9
Regionala styrkeområden.....	9
Avancerad tillverkning för krävande miljöer.....	10
Biobaserade näringar – hållbar produktion och effektiv distribution.....	13
Verksamhetsnära digitala tjänster.....	15
ÖMS Smart specialisering.....	16
Strategin som grund för prioritering och utveckling.....	17
Sörmlands system för företagsutveckling och innovation.....	18
Avslutning.....	24

2017

Strategi för Smart specialisering i Sörmland

Ansvarig utgivare:	Regionförbundet Sörmland ©
Layout och illustrationer:	Carina Wilhelmsson, Regionförbundet Sörmland
Foton:	
Omslagsbild	Hasse Bengtsson, Johnér Bildbyrå
s. 10	Caiaimage, Johnér Bildbyrå
s. 17	Peter Rutherhage, Johnér Bildbyrå
s. 20	Fancy, Johnér Bildbyrå
s. 24	Caiaimage, Johnér Bildbyrå

Sammanfattning

Sörmland ligger i den växande Stockholm-Mälarenregionen där våra unika förutsättningar attraherar både människor och investeringar. För att Sörmland ska bibehålla sin attraktivitet och erbjuda länsinvånarna en god välfärd även i framtiden, krävs dock fortsatt tillväxt. Då behöver vårt näringsliv bästa möjliga förutsättningar att utvecklas.

I Sörmland måste vi kunna erbjuda goda produktions- och arbetsförhållanden för såväl nya som befintliga företag. Teknikutvecklingen går allt snabbare. Det, tillsammans med nya kundkrav, nya marknader och stora samhällsutmaningar ställer krav på förändringar och förnyelse i näringsliv och offentlig sektor. För att klara av utmaningarna måste vi bli bättre på värdeskapande samarbeten med omvärlden och på att främja kunskapsutveckling och lösningsinriktade innovationer. Genom denna strategi för Smart specialisering i Sörmland har vi påbörjat det arbetet.

Begreppet Smart specialisering (Regional Innovation and Smart Specialisation Strategies-RIS3) lanserades av EU-kommissionen inför arbetet med regionala utvecklingsfonden (ERUF) under programperioden 2014-2020. Målet är att regionalpolitiken i de olika regionerna ska bidra till tillväxt i Europa år 2020 och för att få tillgång till medel från europeiska utvecklingsfonden krävs det att regionerna har en RIS3-strategi på plats.

Strategin för Smart specialisering i Sörmland definierar ett antal styrkeområden, med stor potential att utvecklas och vara fortsatt betydelsefulla, även i framtiden. Kring dessa områden förväntas Sörmland kraftsamla för att utveckla global konkurrenskraft. För att stimulera och understödja förnyelse och utveckling måste insatserna baseras på befintliga tillgångar och förutsättningar, men också vara experimenterande och nyskapande.

De definierade styrkeområdena för Smart specialisering i Sörmland är:

- ▶ Avancerad tillverkning för krävande miljöer
- ▶ Biobaserade näringar – hållbar produktion och effektiv distribution
- ▶ Verksamhetsnära digitala tjänster

Parallellt med framtagandet av den sörmländska strategin har det, i pågående projekt inom Europeiska regionalfonden (ERUF), identifierats fyra gemensamma styrkeområden för de fem länen i Östra Mellansverige (ÖMS), nämligen Uppsala, Västmanland, Sörmland, Örebro och Östergötland. Områdena grundar sig på de styrkor som definierats av respektive region. Genom att samordna sina resurser kring de gemensamma styrkeområdena, är förhoppningen att regionerna, utöver de inomregionala insatserna, tillsammans ska kunna göra ännu större och mer kraftfulla utvecklingssatsningar, för att stärka den större regionens position, nationellt och internationellt.

De gemensamma styrkeområdena för ÖMS-regionerna är

- ▶ Smart industri
- ▶ Hållbar livsmedelsförsörjning
- ▶ Morgondagens energilösningar
- ▶ Life Science med välfärd och hälsa

Strategin är ett inriktningsdokument som kommer att kompletteras med enkla handlingsplaner för varje utpekade område och uppdateras vartannat år.

Inledning

Sörmland, liksom Östra Mellansverige i sin helhet, ligger i den snabbt växande Stockholm-Mälarenregionen, som utgör Sveriges mest attraktiva område, för både människor och investeringar. Det innebär inte att vi kan slå oss till ro och hoppas att Sörmlands tillväxt och välbefinnande därmed ska komma av sig själva.

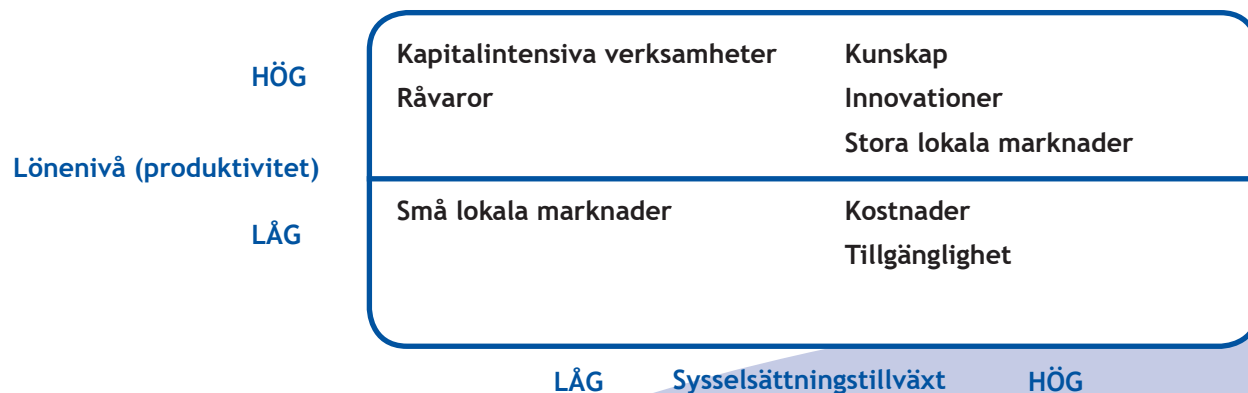
För att lyckas med ett tillväxtarbete som gör Sörmland fortsatt konkurrenskraftigt, behöver de politiskt styrda organisationerna i länet, tillsammans med andra utvecklingsaktörer, skapa sig en bild av de utmaningar som måste hanteras. Vi behöver också hitta möjliga åtgärder och lösningar samt aktörer som kan bidra till att genomföra dem. Det kräver ett proaktivt förhållningssätt. Det handlar om att skapa samverkansgrupper och partnerskap med externa aktörer som kan delta i utmaningsdrivna och behovsstyrda samarbeten. Det är ett ansvar och en utmaning som regionförbundet, landstinget, de sörmländska kommunerna och övriga länsaktörer gemensamt måste anta. Strategin för smart specialisering i Sörmland ska ses som en grund och ett verktyg för arbetet.

Bakgrund

I Sörmlandsstrategin sägs att "Ett starkt näringsliv och en hög grad av innovation och förnyelse är centrala frågor för en hållbar ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning i Sörmland".

Ett starkt näringsliv och en väl fungerande arbetsmarknad är förutsättningar för att Sörmland i framtiden ska klara av viktiga offentliga åtaganden som skola, vård och omsorg. Det är grunden för att länet ska kunna bibehålla sin attraktivitet och stå sig i den allt hårdare internationella konkurrensen.

Företag och branscher kan växa dels genom att antalet jobb ökar, dels genom att verksamheten bedrivs på ett effektivare sätt, så att produktiviteten ökar. Bilden nedan visar att företag som bygger på kunskap och innovation, lyckas bättre med att samtidigt skapa fler jobb och hålla en hög produktivitet.

Lågkonjunkturen 2009 slog hårdare i Sörmland än i övriga Sverige och länet uppvisar fortfarande en lägre tillväxt än omgivande regioner. Antalet kunskapsintensiva, välbetalda jobb har minskat, medan låglönejobben har ökat. Alla jobb är viktiga, men för att tillväxten ska öka och den sörmländska arbetsmarknaden säkras, krävs att det finns ett tillräckligt stort antal större, högproduktiva företag som verkar på en större marknad och som erbjuder jobb med högt kunskaps- och innovationsinnehåll. De genererar i sin tur många andra jobb inom till exempel tjänste- och servicesektorn.

Regionförbundet vill, tillsammans med övriga ledande länsaktörer, ta ett gemensamt ledarskap för länets innovationsarbete. Det innebär ett antal olika åtaganden och till ett av de viktigaste hör arbetet med en regional strategi för smart specialisering i Sörmland (RIS3Sörmland).

Sörmlands strategi för smart specialisering är en del av Regionförbundet Sörmlands näringslivsarbete - ett arbete som syftar till att Sörmland, även i framtiden, ska stå sig väl i den globala konkurrensen. Samtidigt går teknikutvecklingen allt snabbare. Kraven ökar på våra företag att ta till sig allt det nya och jobba innovativt och förändringsinriktat för att utveckla sin verksamhet, sina produkter och tjänster.

Begreppet Smart specialisering lanserades av EU-kommissionen inför arbetet med den regionala utvecklingsfonden (ERUF) och är ett innovationspolitiskt koncept där regionalpolitik ska bidra till tillväxt i Europa år 2020. Att man har en RIS3-strategi är dessutom ett krav för att regionen ska få tillgång till medel från europeiska utvecklingsfonden under perioden 2014–2020. Begreppet ”smart specialisering” är öppet för tolkning och anpassningar, vilket är nödvändigt för att passa olika regionala sammanhang.

En passande tolkning för Sörmland kan vara:

Sörmlands smarta specialiseringsområden utgörs av starka regionala erbjudanden som idag och/eller i framtiden är konkurrenskraftiga på nationella och internationella marknader. De skapar arbetstillfällen och värden i regionen.

Erbjudandenas konkurrenskraft utgörs av kombinationer av unika regionala förhållanden samt kompetenser och färdigheter hos näringsliv, forskning, utbildning och i civilsamhället.

Mål, förväntade resultat och nytta

Målet med Smart specialisering i Sörmland är i första hand att få en regional uppslutning och kraftsamling bakom de mest lovande styrkeområdena för innovation, entreprenörskap och näringslivstillväxt. Strategin ska bygga på befintliga, unika konkurrensfördelar och medverka till att utveckla länets styrkor inom den egna regionen, tillsammans med grannlänerna i Östra Mellansverige (ÖMS), det vill säga Uppsala, Västmanland, Örebro och Östergötland samt på nationell och internationell nivå.

För att detta ska lyckas måste arbetet ta hänsyn till ett antal särskilda förutsättningar som råder i Sörmland, nämligen:

- ▶ Branschernas specifika förutsättningar och traditioner.
- ▶ De betydande skillnaderna (och förutsättningarna) mellan näringslivet i östra och västra Sörmland, vad gäller dominerande branscher och akademisk närvaro.
- ▶ Närheten till Stockholm, vilken påverkar befolkningens pendlings- och bosättningsbeteenden, men också näringslivets affärsmöjligheter.

Målsättningen med Smart specialisering i Sörmland är att identifiera regionala, unika styrkeområden och skapa bästa möjliga förutsättningar för ett starkt och innovativt näringsliv genom:

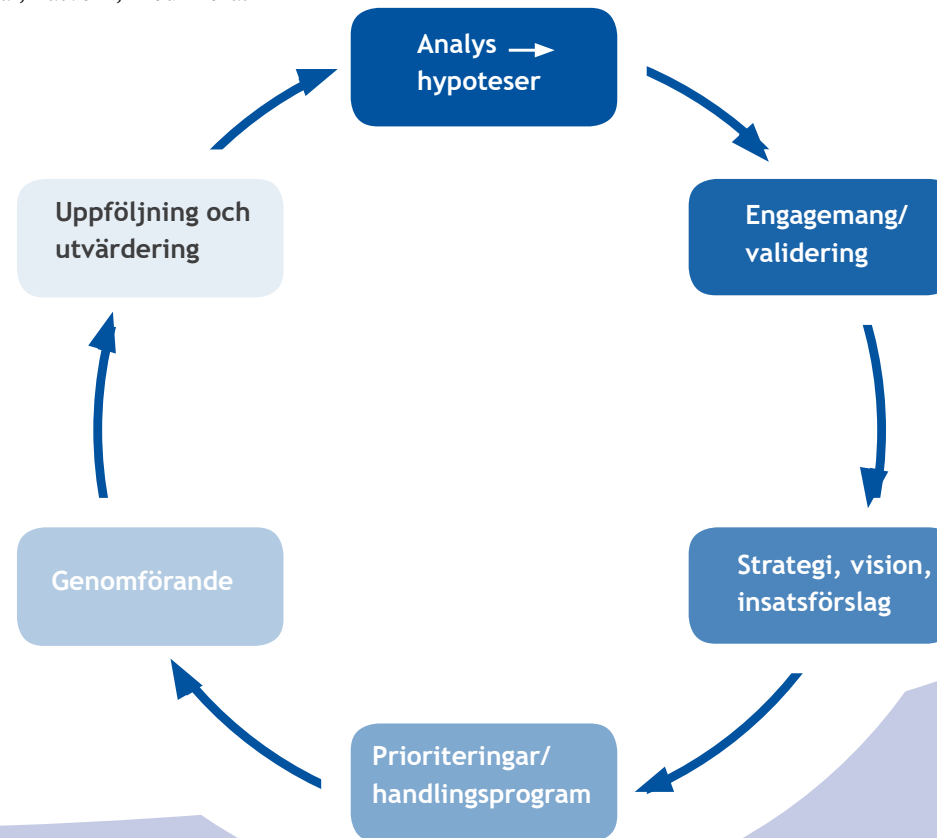
- ▶ Direkt och indirekt tillgång till mer utvecklingsmedel för strategiska projekt på regional nivå.
- ▶ Effektivare stöd till innovation från offentliga aktörer.
- ▶ Ökad regional attraktivitet.
- ▶ Tillgång till regionala, nationella och internationella plattformar för ökad kunskap och möjlighet att påverka offentliga strategier och satsningar.

Metod och genomförda aktiviteter

Vår strategi för Smart specialisering utgår från en ingående analys av regionala "tillgångar" i form av företag och deras erbjudanden och kunskaper som bidrar till att skapa framgångsrika företag. Utveckling av Sörmlands näringsliv 2007-2013 (Bilaga 1). Där redovisas också kunskapsmiljöer som universitet och högskolor, offentliga institutioner och andra faktorer som positivt påverkar tillväxt i näringslivet, såsom entreprenörskap, tillgång till kapital, nätverk, med mera.

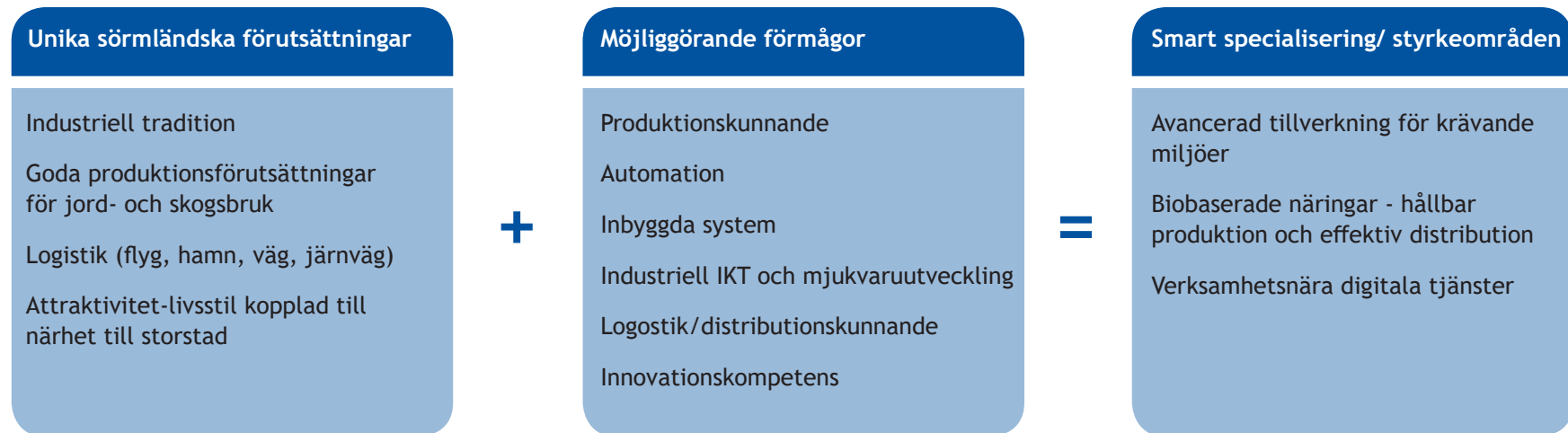
Den regionala smarta specialiseringsstrategin utvecklas enligt en process som illustreras av figuren nedan. Förutom den djupgående analysen behöver strategin grundas på ett samarbete där näringsliv, akademi och offentliga aktörer ingår. Att de olika parterna deltar i arbetet, gör att analysresultaten förankras hos respektive part, vilket bäddar för goda resultat i genomförandefasen.

Baserat på analysen och förankringsarbetet formuleras den faktiska strategin. Den, i sin tur, ligger till grund för ett handlingsprogram.

Den sörmländska strategiprocessen har nu genomgått faserna ”analys”, ”engagemang/validering”, ”strategiformulering” och ”prioriteringar/handlingsprogram”. Analysarbetet startade i den grundliga statistikundersökningen av näringslivet i Sörmland, som även innehöll en inventering av regionala och regionövergripande satsningar, aktiviteter och aktörer med relevans för innovation och entreprenörskap. Med den som utgångspunkt utarbetades ett förslag på regionala smarta specialiseringsområden (regionala styrkor). Förslaget vidareutvecklades och förfinades sedan, bland annat med hjälp av Sörmlands Innovationsråd.

Innovationsrådet har varit en rådgivande grupp, bestående av personer ur näringsliv, akademi och offentlig sektor, med särskilda kunskaper om näringslivs- och innovationsfrågor. Ett betydande förankringsarbete har gjorts genom dialoger med regionala intressenter, med näringslivet och genom samarbetet inom Östra Mellansverige.

Modellen för Smart specialisering i Sörmland

Regionala styrkeområden

Sörmlands smarta specialiseringsområden bygger på kombinationer av unika regionala förutsättningar, starka möjliggörande kompetenser och konkurrenskraftiga marknadserbudanden. Modellen försöker också ta hänsyn till den potential som finns i kompetenser och branscher som kanske inte syns så tydligt idag, men som kan bli viktiga i framtiden. Den tar också hänsyn till de betydande skillnaderna mellan västra och östra Sörmland.

Den sörmländska modellen för smart specialisering har utvecklats löpande. Särskild hänsyn har tagits till befintligt näringsliv samt till innovationssystemets aktörer och deras erbjudanden.

Vi ser följande regionala styrke-/specialiseringsområden:

- ▶ Avancerad tillverkning för krävande miljöer.
- ▶ Biobaserade näringar - hållbar produktion och effektiv distribution.
- ▶ Verksamhetsnära digitala tjänster.

Avancerad tillverkning för krävande miljöer

Detta är ett styrkeområde i kraft av de samlade regionala kompetenserna inom industriell informations- och kommunikationsteknologi, inbyggda system, automation och produktionstekniskt kunnande.

Spetskunskap och starka marknadserbjudanden finns vad gäller tunga nyttofordon och särskilt utveckling av drivlinor för tunga fordon. I regionen finns jämförelsevis många och internationellt aktiva företag. Ett antal av dem är större, multinationella bolag, med en god marknadsposition. De ingår i ett större, nationellt fordonskluster som sträcker sig från Stockholm/Södertälje till Örebro. Från Eskilstuna kommer initiativet Transmission (drivlina), som vill skapa ett kluster, för att främja och utveckla fordonsföretagens fortsatta konkurrenskraft.

En mycket viktig kompetens inom avancerad tillverkning är inbyggda system och datakommunikation för industriella ändamål. I industriella miljöer är produktionsmiljön ofta krävande, produkterna som används måste ha lång livstid och vara robusta och pålitliga. Driftavbrott kan leda till kostsamma följder. Det har resulterat i en snabbt växande marknad för produkter som kan motsvara dessa krav. I Sörmland verkar globalt exporterande företag som är framgångsrika på området.

Inbyggda system är också det mest framstående forskningsområdet vid Mälardalens högskola, där man är nationellt ledande och internationellt högt rankad. Forskningsområdet har ett huvudsakligt fokus på inbyggda programmerbara produkter och produktionssystem, med två inriktningar:

- ▶ Tillförlitliga elektroniksystem för autonoma system och styrning, för ökad säkerhet och effektivitet inom industrin.
- ▶ Inbyggda sensorsystem, riktat till hälso- och sjukvården.

Ett annat kompetensområde som bidrar till styrkan inom avancerad tillverkning är robotisering och automatisering. Där finns sedan ett tiotal år Robotdalen, som är en innovationsmiljö för robotteknik inom industri, service och hälsa. På området verkar också Automation Region, en högskoleanknuten centrubildning för kunnande inom automations-teknik. Båda initiativen är knutna till Mälardalens högskola och drivs med hjälp av medel från Vinnovas VINNVÄXT-program.

Tillväxtpotential finns, särskilt på IT-sidan, till exempel vad gäller produktutveckling, test, forskning och automatisering. För att företagen ska kunna behålla och utveckla sin marknadsposition krävs det att de håller jämna steg med den pågående teknikutvecklingen. Lyckas man med det, finns stora möjligheter till tillväxt, vad gäller såväl omsättning, som nya företag och arbetstillfällen.

De största utmaningarna finns hos branschens underleverantörer. Internationellt sett är dessa små och uppvisar tecken på att inte orka med nödvändiga utvecklingssteg. Det finns därför risk för marginalisering.

Orsakerna är flera. Kapitalbrist, bristande kunskap om innovation och ny teknik, svårigheter att rekrytera rätt kompetens och generationsskifte är viktiga faktorer.

För att uppnå målen är det av största vikt att utbildningssystemet möter industrins behov, för att främja dess långsiktiga utveckling. Vi vill också stärka länets små och medelstora företag genom att främja kontakter med universitet och högskolor och utveckla nätverk med såväl små som stora företag.

Målbild - Avancerad tillverkning

Den sörmländska tillverkningsindustrin är fortsatt konkurrens kraftig, genom att:

- ▶ Ta till sig och utnyttja digitaliseringens möjligheter, med till exempel automation och visualisering.
- ▶ Delta i industrins utveckling för att stärka den industriella produktionen av varor och tjänster.
- ▶ Bevaka och anpassa sin verksamhet till förändringar i omvärlden.
- ▶ Öka sin resurseffektivitet, ta miljöhänsyn och bedriva en mer hållbar produktion som bidrar till industrins värdeskapande, jobbskapande och konkurrenskraft.

Biobaserade näringar - hållbar produktion och effektiv distribution

De goda produktionsförutsättningarna i Sörmland och Mälardalen skapar möjligheter för jordbruket att säkerställa hög produktion och jämn kvalitet. Här finns många och förhållandevis stora företag, med kraft att göra nödvändiga investeringar – både för att höja produktiviteten och för att skapa konkurrensfördelar på en nationell och internationell marknad.

I en internationell jämförelse är lantbruken i Sörmland mycket produktiva. Neringen har god förmåga att ta till sig ny teknik. Den är lyhörd för nya rön och lösningar och ligger i framkant när det gäller ny teknik och digitalisering. På senare tid har ett antal nya livsmedelsföretag etablerat sig i länet. Sammantaget ger detta en unik marknadsposition och tillväxtpotential. Närheten till en stor konsumentmarknad i Stockholm och Mälardalen erbjuder dessutom goda möjligheter till avsättning för näringens varor och tjänster.

Med denna bakgrund måste högkvalitativa livsmedel ses som ett regionalt styrkeområde med mycket goda utvecklingsmöjligheter. Utvecklingspotentialen är bred och mångfacetterad. Ett exempel är den globala oron för livsmedelssäkerhet (djurbetingade pandemier och antibiotikaresistens). Ett annat är det växande problemet med välfärdssjukdomar/folkhälsa, som har utlöst en efterfrågan på spårbarhet hos livsmedel och på "hälsosam" mat. Allt detta bör innebära goda framtidsutsikter för regionens företag inom livsmedelsområdet.

Regionförbundet Sörmland vill stötta en högproduktiv, hållbar värdekedja från råvara till konsument. Utvecklingen kan åstadkommas genom nyskapande samarbeten, hög utbildnings- och tekniknivå och ökad användning av forskningsbaserad kunskap. På så sätt förväntas neringen bli ännu bättre på att ta tillvara de affärsmöjligheter som uppstår genom förändrade konsumentbeteenden, närheten till storstadsregionen Stockholm och samhällets ökade krav på nyttiga livsmedel av god kvalitet.

Målbild - Biobaserade näringar

De sörmländska biobaserade näringarna blir konkurrenskraftiga genom att:

- ▶ Säkerställa en hållbar högproduktiv värdekedja från råvara till slutprodukt. Det sker genom en mer resurseffektiv produktion och utnyttjande av digitaliseringens möjligheter.
- ▶ Dra fördel av närheten till tätbefolkade storstadsområden med hög konsumtionskraft och stora försörjningsutmaningar.
- ▶ Utveckla samarbeten med omgivande forsknings- och innovationsmiljöer som leder till en högre utbildnings- och tekniknivå.
- ▶ Med hjälp av alternativa utforskade tekniker och resurser, utveckla näringsgrenar som bidrar till nya försörjningsmöjligheter.

Verksamhetsnära digitala tjänster

Till viss del har detta styrkeområde sitt ursprung i industriell IT och i datakommunikationslösningar för industriella ändamål, inbyggda system och automation. Där finns alltså en tydlig koppling till styrkeområdet Avancerad tillverkning. Den stora potentialen ser vi dock snarast inom digital media och ”tech” i allmänhet.

I Sörmland finns flera orter med betydande kompetens på området. Genom att erbjuda attraktiva företags- och livsmiljöer i storstadsnära lägen, bör det gå att locka flera företag och entreprenörer till regionen. Idag ser knappast denna typ av företag Sörmland som alternativ till Stockholm. Det kan dock snabbt komma att ändras i takt med storstadens stigande fastighets- och hyresnivåer samt brist på bostäder.

För att nå framgång behövs bland annat en kraftfull satsning på att skapa lämpliga kreativa företagsmiljöer, en stabil IT-infrastruktur och möjligheter att testa nya produkter och tjänster i konkret verksamhet. Tillsammans med företag och forskningsmiljöer i Mälardalen och Östra Mellansverige bör området kunna utvecklas och stärkas ytterligare.

Med tanke på Sörmlands närhet till Stockholm, som idag utgör en av Europas största och viktigaste startup-scener, bör detta vara ett område med goda utvecklingsmöjligheter.

Målbild - Verksamhetsnära digitala tjänster

Vi vill i Sörmland se attraktiva alternativa miljöer för etablering av nya företag och för omlokalisering av idag storstadsbaserade verksamheter, som har behov av närhet till test- och demonstrationsmiljöer.

Målgruppen är främst bolag inom media och IT, som bygger sin konkurrenskraft på närhet till krävande kunder, inte minst inom industrin. Deras kunder bör även återfinnas inom till exempel besöksnäring, fastigheter, logistik och vårdsektorn.

Området bör kunna kombineras med de övriga styrkeområdena och skapa mervärde och nya möjligheter inom dem.

ÖMS Smart specialisering

Parallellt med framtagandet av Smart specialisering Sörmland har ett projekt pågått inom Östra Mellansverige med syfte att utarbeta en gemensam färdplan för smart specialisering över alla fem regionerna. Även där är målet att kunna prioritera och använda offentliga resurser på ett smartare sätt, för att stärka näringslivet i hela området. Genom att identifiera gemensamma styrkeområden, som bedöms ha stor innovations- och tillväxtpotential och samordna sina resurser kring dem, är förhoppningen att länen tillsammans kan göra större och kraftfullare utvecklingssatsningar och stärka den större regionens position, nationellt och internationellt.

ÖMS-gemensamma styrkeområden

- ▶ Smart industri
- ▶ Hållbar livsmedelsförsörjning
- ▶ Morgondagens energilösningar
- ▶ Life Science med välfärd och hälsa

Strategin som grund för prioritering och utveckling

Implementeringen av strategin förutsätter att vi lyckas koppla ihop behov, strukturer och aktörer för att samordna insatser inom de styrkeområden som identifierats för Sörmland. Det samordnade arbetssättet bör ge det sörmländska näringslivet bästa möjliga förutsättningar för tillväxt och konkurrenskraft.

Strategin för smart specialisering bygger vidare på den regionala innovationsstrategin för Sörmland, Innovationskraft Sörmland 2020. Skillnaden är att vi här vidgar innovationsbegreppet och tydligare betonar vikten av ett internationellt perspektiv, utifrån våra regionala förutsättningar.

Om vi jobbar smartare både inom och mellan styrkeområdena, kan vi med hjälp av innovation och nytänkande öka Sörmlands konkurrensfördelar jämfört med andra regioner och länder. Smart specialisering bör ses som ett verktyg för att förstärka det arbete som redan görs, men genom att rikta regionala finansieringsinsatser mot styrkeområden med särskilt goda framtidsutsikter, hoppas vi att insatserna får större effekt. Styrkeområdena kan också ligga till grund för nya regionala utvecklingsåtgärder.

Strategin kommer att ha stor betydelse, då det gäller att:

- ▶ Stödja initiativ för att skapa innovativa miljöer och arenor, som till exempel samverkansplattformar, parker, inkubatorer, kompetenscentra samt forsknings- och innovationsmiljöer.
- ▶ Stödja insatser kring kompetensförsörjning.
- ▶ Stödja projekt och samhandling mellan olika branscher och områdesöverskridande initiativ för tillväxt, konkurrenskraft och ökad export.
- ▶ Initiera och stödja interregionala och nationella initiativ.
- ▶ Stödja initiativ för att lösa samhällsutmaningar.
- ▶ Stödja initiativ för behovs- och utmaningsdriven tillväxt och utveckling i näringslivet, för starkare och livskraftigare företag och större konkurrenskraft
- ▶ Stärka och utveckla strukturer och styra investeringar i strukturomvandling.
- ▶ Utveckla konkret samverkan och samordning kring styrkeområdena, genom att lyfta både starka och mindre starka aktörer till en kritisk massa och pröva vad som ger konkurrenskraft och uppväxling.
- ▶ Utveckla samverkansformerna för tillväxtarbetet med omgivande regioner, nationellt och internationellt.

Sörmlands system för företagsutveckling och innovation

Sörmlands aktörssystem består av ett stort antal aktörer, varav de flesta verkar på lokal och regional nivå, men några även nationellt. Dessa spelar en central roll för arbetet med Smart specialisering. De vanligaste insatserna som erbjuds är rådgivning, nätverksbyggande samt kunskaps- och kompetenshöjning. Det kan också handla om finansiering, internationalisering eller matchning och lotsning av kund till rätt aktör och insats. Här hittar vi även projektägare eller projektdeltagare för regionala och interregionala EU-projekt.

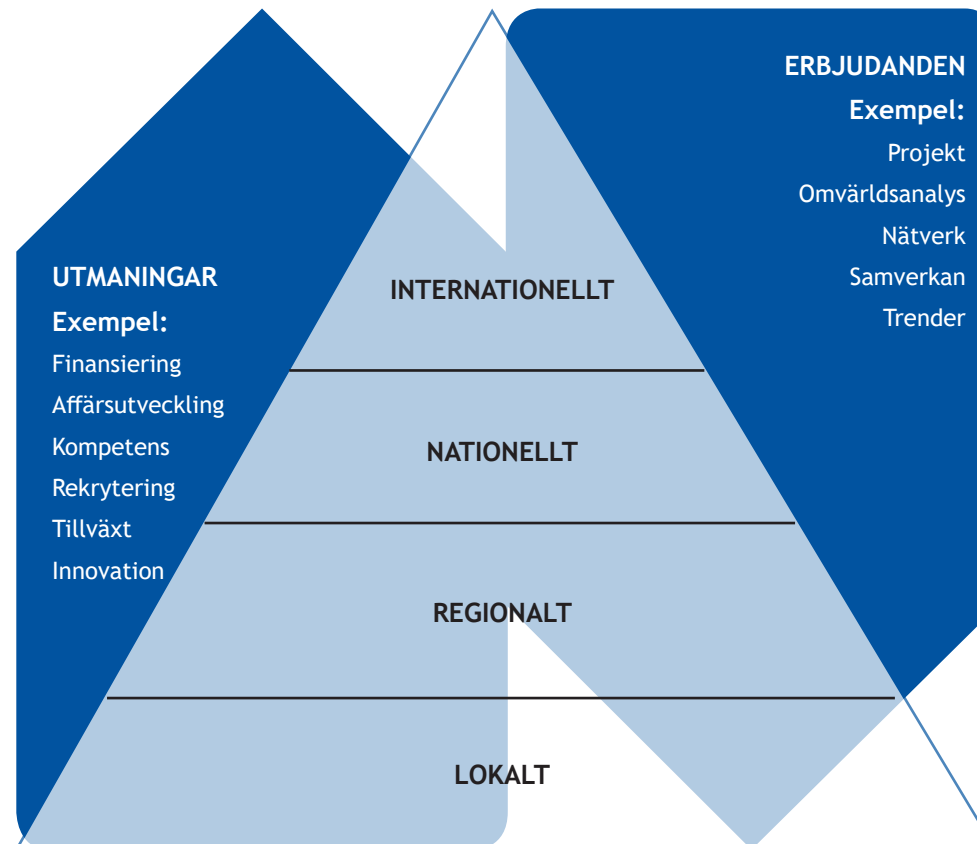
Idag finns en koncentration av aktörer och akademi i Eskilstuna. För att deras verksamhet ska nå ut i hela länet finns idag fyra innovationsnoder, vars uppgift är att fånga upp lokala behov och matcha dem med regionala erbjudanden. Noderna drivs i samarbete mellan regionförbundet och kommunerna Eskilstuna, Nyköping, Strängnäs och Katrineholm.

Innovation handlar idag till stor del om nya tillämpningar, affärsmodeller, betalningsmodeller, processer, eller sätt att organisera sig och inte, som tidigare, bara om att utveckla nya varor och tjänster. Innovation blir också allt mer upplevelsebaserad och finns i gränssnittet mellan olika sektorer och branscher. Den uppstår i samverkan och möten mellan människor som inte hindras av gränser. Dessa kan vara fysiska gränser men lika gärna kulturer, normer, invanda mönster med mera. Målet med Sörmlands innovationsprocess är att utveckla det regionala innovationsarbetet genom att samordna kompetenser och insatser så att det stödjer näringslivets förändrings- och konkurrensförmåga så smart och behovsnära som möjligt i hela länet.

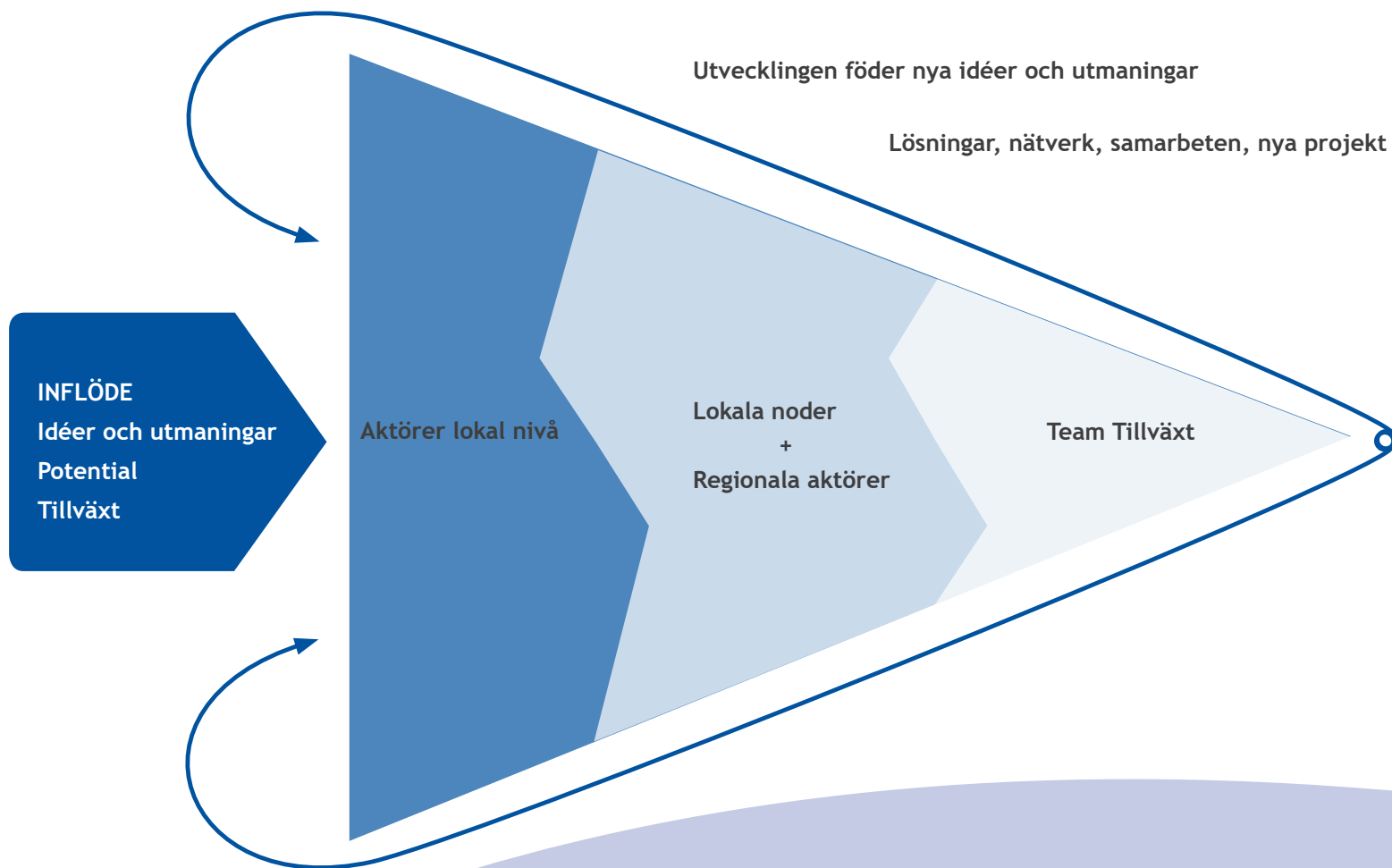
Innovationsprocessen

I Sörmland jobbar vi utmaningsdrivet och behovsstyrt med utgångspunkt hos kunden. För att lyckas med det har vi skapat en process, där utmaningar och behov fångas upp på lokal nivå och slussas vidare i innovationssystemet till regional, nationell eller internationell nivå. I motsatt riktning kanaliseras erbjudanden från nationell och internationell nivå ner genom systemet, för att bidra till den lokala och regionala tillväxten.

Team Tillväxt - Sörmlands process för idé- och behovshantering

Denna process är uppbyggd utifrån behovet att skapa ett flöde i Sörmlands innovationssystem, där så många aktörer som möjligt kan träffas för att lösa gemensamma utmaningar. Arbetssättet främjar de synergier som uppstår då flera aktörer kan samlas kring den gemensamma kundens utmaningar och tillväxtpotential. Genom att skapa en samsyn hos samtliga aktörer, används resurserna på ett effektivare sätt. I samarbetet skapas också nya och innovativa nätverk, projekt och affärer.

Exempel på möjliggörande resurser och miljöer - utefter definierade styrkeområden

Nedan ges exempel på aktörer, initiativ och möjliggörande strukturer som kan bidra till arbetet inom vart och ett av de styrkeområden som identifierats i Sörmland och i Östra Mellansverige. För att skapa dynamik och hitta nya innovativa utvecklingsidéer, vill vi också hitta kopplingar och främja samarbeten mellan områdena. Det är ofta i mötet mellan olika miljöer och tankesätt som de nya idéerna uppstår.

Styrkeområden Sörmland

Avancerad tillverkning

Almi
MITC
Östsvenska Handelskammaren
Automation Region
Robotdalen
Parker, inkubatorer och forskningsinstitut

Nationella fordonsklustert
Transmission
Business Sweden
Regionala och ÖMS-gemensamma plattformar, projekt och FoU-insatser

Mälardalens högskola
Inbyggda system
Innovation och produktrealisering
Industriell ekonomi och organisation

S3-plattform
Industrial Modernisation

Biobaserade näringar

Agro Öst Sörmland
Sörmlands Naturbruk
Automation Region
Stolt mat
Sörmlands matkluster
Parker, inkubatorer och forskningsinstitut

Klusterkoordinator
Regionala och ÖMS-gemensamma plattformar, projekt och FoU-insatser

Projekt och FoU-insatser på området kopplat till relevanta forskningsmiljöer

S3-plattform
Agri Food

Verksamhetsnära digitala tjänster

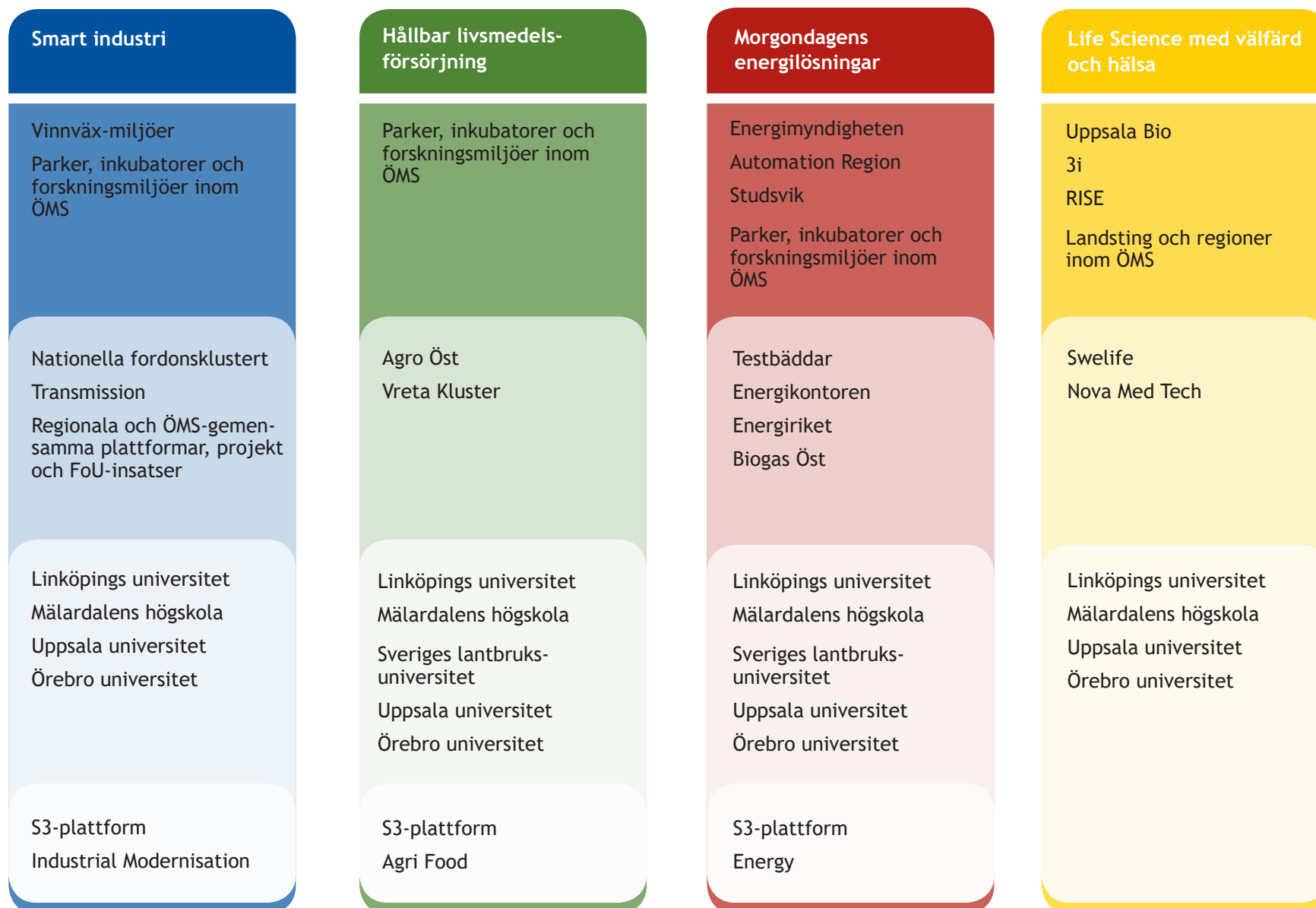
Almi
MITC
Automation Region
Parker, inkubatorer och forskningsinstitut

Stockholm Business Alliance
Business Sweden
Regionala och ÖMS-gemensamma plattformar, projekt och FoU-insatser

Samverkan med kompetenscentra, forsknings- och startupmiljöer

Styrkeområden Östra Mellansverige

Avslutning

Smart specialisering handlar om att utveckla global konkurrenskraft på några områden, utifrån regionens befintliga tillgångar och förutsättningar. Det innebär att stimulera och understödja en omvandlingsprocess och därför måste insatserna baseras på det befintliga, men samtidigt vara experimenterande och nyskapande.

Strategin är ett inriktningsdokument som kommer att kompletteras med enkla handlingsplaner för varje utpekad område och uppdateras vartannat år. Utgångspunkt för uppdateringen är den löpande dialogen med aktörerna i innovationssystemen och i näringslivet. Uppdateringen ska fokusera på hur implementeringen genomförs, analys av förändringsprocesser och utvärdering av hur beslutade insatser bidrar till att strategiska mål uppnås. Utöver detta ska uppdateringsarbetet ta hänsyn till den följeforskning som knyts till större ERUF-projekt i regionen och i Östra Mellansverige.

Sörmland, liksom Östra Mellansverige i sin helhet, befinner sig i den växande Stockholm-Mälardalenregionen där våra unika förutsättningar attraherar både människor och investeringar. För att lyckas med tillväxtarbetet behöver de politiskt styrda organisationerna i länet, tillsammans med andra utvecklingsaktörer, skapa sig en uppfattning om utmaningar som måste hanteras, målgrupper, möjliga åtgärder samt aktörer som kan genomföra dem. Denna process kräver att alla agerar utifrån ett proaktivt förhållningssätt. Inom tillväxtpolitiken handlar det om att skapa samverkansgrupper och partnerskap med externa aktörer, som kan delta i utmaningsdrivna och behovsstyrda samarbeten. Ett ansvar och en utmaning som de sörmländska kommunerna tillsammans med regionförbundet gemensamt måste anta.

Sammantaget innebär det att alla sörmländska aktörer behöver ha en tydlig ambition att tillväxt- och näringslivsarbetet ska karaktäriseras av kombinationen systematiskt arbetssätt och proaktivt förhållningssätt. Det kräver mod, vilja och öppenhet för nya innovativa idéer och lösningar.

*”Det ska vara enkelt att förverkliga
sina drömmar, ambitioner och idéer
i Sörmland.”*

 REGIONFÖRBUNDET
SÖRMLAND

Box 325, 611 27 Nyköping
Besöksadress: Storhusqvarn, Västra Kvarngatan 64
Telefon: 0155 778 90 E-post: info@region.sormland.se
www.region.sormland.se